

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.320/2011/31. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. október hó 4. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 27.B.1603/2010/17. számú ítéletét **megváltoztatja.**

Az 1 rb. emberölés bűntettének kísérletét (Btk. 166. § (1) bekezdés) és az 1 rb. testi sértés bűntettének kísérletét (Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés) egységesen 1 rb. emberölés bűntettének kísérleteként, a 2012. évi C. törvény 160. § (1) bekezdése szerint **minősíti.**

A további 1 rb. testi sértés bűntettének kísérlete a 2012. évi C. törvény 164. § (1) és (3) bekezdése, valamint a (6) bekezdés d) pontja szerint minősül.

A vádlott börtönbüntetését 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltást 4 (négy) évre **enyhíti.**

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 6.B.XXI.1275/2007/2. számú végzésével kiszabott 5 (öt) hónapi börtönbüntetés végrehajtását rendeli el.

Az eljárás során lefoglalt 1 db. flakont a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Bj.1607/2010. számon kezeli.

Az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összege helyesen 262.026 (kettőszázhatvankettőezer-huszonhat) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A vádlott által 2013. június 27. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 116.982 (száztizenhatezer-kilencszáznyolcvankettő) forint bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vádlottat testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. tv. 170. § (1) és (4) bekezdés I. fordulata], emberölés büntettének kísérlete [1978. évi IV. tv. 166. § (1) bekezdés] és testi sértés büntette [1978. évi IV. tv. 170. § (1) és (2) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 6 év 6 hónap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett továbbá a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 6.B.XXI.1275/2007/2. számú - helyesen nem ítéletével, hanem - végzésével kiszabott 5 hónapi börtönbüntetés végrehajtásának elrendeléséről, valamint a bűnjelekről és a bünygyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott felmentés érdekében, védője felmentésért és enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.466/2011/3. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendszerű eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként hibák és hiányosságok nélkül állapította meg a tényállást, amely irányadó a másodfokú eljárásban is. A bíróság a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a cselekményeket is az anyagi jogszabályoknak megfelelően, törvényesen minősítette.

A büntetés nemének és mértékének meghatározásakor nem tévedett, a kiszabott fő- és mellékbüntetés megfelel a büntetési céloknak. A bűnhalmazaton belüli legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tétele minimumához közeli tartamban megállapított büntetés még a vádlott idősebb kora és megromlott egészségi állapota ellenére sem tekinthető eltúlzottnak, ezért annak enyhítésére nincs törvényes indok. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

----- o -----

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 353. § (1)-(2) bekezdése alapján mellőzhetetlennek tartotta bizonyítás felvételét, melynek oka, hogy a tényállás felderítetlen és hiányos, melyet az eredményez, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelte el a vádlott elmeállapotának vizsgálatát, mely az élet elleni cselekmények esetén nem

mellőzhető; valamint annak ellenére, hogy adat merült fel a vádlott betegségei tekintetében, nem vont be igazságügyi orvos-szakértőt egészségi állapotának felmérésére.

Ezért az ítélőtábla a Be. 353. § (1) bekezdés alapján a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében bizonyítást vett fel, melynek során igazságügyi orvos- és elmeorvos-szakértői vélemény beszerzését rendelte el az alábbi kérdések vonatkozásában:

- Állapítsa meg a szakértő, hogy a vádlott a terhére rótt cselekmény elkövetésekor szenvedett-e, illetve jelenleg szenved-e az elmeműködés kóros állapotában, így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban vagy személyiségzavarban, amely képtelenné tette vagy korlátozta őt cselekménye következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.
- A vádlott a terhére rótt cselekmény elkövetésekor szenvedett-e, illetve jelenleg szenved-e az elmeműködés kóros állapotában, mely a beszámítási képességét nem érinti.
- Nyilatkozzanak a szakértők a vádlott általános egészségi állapotáról és arról, hogy betegségei büntetés-végrehajtási intézetben kezelhetők-e, megbetegedései okoznak-e olyan körülményeket, amelyek a szabadságvesztés végrehajtása során annak elviselését az átlaghoz képest megnehezíthetik.

A szakértő1 és a szakértő2 igazságügyi orvos- és pszichiáter szakértők írásbeli szakvéleményüket 2013. október 1. napján terjesztették elő. A szakvélemény alapján a vádlott személyi körülményei körében megállapított tények és a történeti tényállás kiegészíthető volt, így az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem merült fel.

----- o -----

A lefolytatott bizonyítás eredményeként az **ügyész** az írásbeli átiratában foglaltakkal egyező indítványt tett.

Arra hivatkozott, hogy a védelem az elsőfokú ítélet megalapozatlanságára utaló okot nem hozott fel, a felmentésre irányuló fellebbezés a bizonyítékok értékelését támadja, ez pedig megalapozott tényállás mellett nem vezethet eredményre.

Az elsőfokú bíróság a cselekményeket törvényesen minősítette. A maradandó fogyatékossgot okozó súlyos testi sértés kísérletét a jogirodalom nem ismeri, de nem kizárt ennek elkövetése. A 2. tényállási pont esetében pedig kiemelte, hogy a testi sértés nem olvadhat be az emberölés kísérletébe, mert a két cselekménynél a vádlott szándéka másra irányult és a cselekmények időben is elkülönültek egymástól.

A büntetés kiszabása körében a beszerzett orvos-szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy az alkohol okozta a vádlott leépülését, amihez ő maga igen jelentős mértékben hozzájárult, ezért ezen betegségei nem indokolják a törvényi minimumhoz közel kiszabott büntetés enyhítését.

Az ügyész véleménye szerint a vádlottra nézve az elbíráláskori szabályok nem kedvezőbbek, ugyanis álláspontja szerint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés nem vonható a büntetés kiszabása körébe. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélet a cselekmények elkövetése idején hatályos Btk. alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A **vádlt védője** az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a lehető legszélesebb körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, egyedül sértett² nem tudta a tárgyaláson tanúként kihallgatni. A védő a felmentésre irányuló fellebbezés indokaként előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését nem vette kellő mértékben figyelembe.

A vádlott vallomása teljesen következetes volt sértett¹ sérelmére elkövetett bűncselekmény tekintetében. A sértett és felesége azt nyilatkozta, hogy a flakont a vádlottól foglalták le, azt azonban nem mondták el, hogy a flakon önvédelmi célból a vádlott élettársánál volt.

A sértett² elleni cselekmény esetében fontos kiemelni, hogy az érintettek között volt egy rendkívül hosszú múltra visszanyúló baráti kapcsolat, esetükben semmilyen előzmény, konfliktus nem került feltárára, nincs adat arra sem, hogy a vádlott korábban bántalmazta volna a sértettet. Éppen ellenkezőleg, a vádlott ellenszolgáltatás nélkül lakhatást és étellemezést biztosított sértett² számára, többször együtt mentek horgászni. Adat merült fel a körben, hogy a sértett rendszeresen járt kukázni, sokszor az utcán került olyan konfliktusba, amely miatt sérülései keletkeztek. Mindezekre figyelemmel nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy hogyan keletkeztek a sérülései, ugyanis az esetleges egyéb lehetőségeket az orvos-szakértő és az elsőfokú bíróság sem vizsgálta. A bizonyítás odáig jutott, hogy a fokost lefoglalták, amelyen vérgyanús szennyeződést találtak, de egyéb, a vádlottra nézve terhelő bizonyíték - sértett² vallomásán kívül - nincs.

Mindezekre figyelemmel elsődlegesen a vádlott felmentésére tett indítványt, másodlagosan - a bűnösség megállapítása esetén - indítványozta, hogy az ítélet a cselekmények elkövetésekor is fennálltak.

A büntetés kiszabása körében a beszerzett igazságügyi orvos-szakértői véleményben foglaltakat mindenképpen értékelni kell, a vádlottnak több olyan betegsége van, amelyek láthatóan nem csak a börtöntűrésre vannak kihatással, hanem már a cselekmények elkövetésekor is fennálltak. Az időmúlás nem róható a vádlott terhére, ugyanis betegségei miatt nem tudott megjelenni a tárgyalásokon. Ezért a vele szemben kiszabott büntetés jelentős mértékű enyhítését indítványozta.

A **vádlt** felszólalásában - megismételve az elsőfokú eljárásban előadott védekezését - tagadta a cselekmények elkövetését.

A bejelentett fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek eredményeként azt állapította meg, hogy a törvényszék a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek - a szakértő bevonásának kivételével - eleget tett. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, ennek körében kihallgatta mindazokat a tanúkat, akik vallomása lényeges információt tartalmazott, meghallgatta az ügyben véleményt készítő a szakértő³-t, illetve tárgyalás anyagává tette mindazokat az okiratokat, melyek a tényállás megállapítása szempontjából jelentőséggel bírtak.

A részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást túlnyomórészt a perrendi szabályok szerint folytatta le.

A sértett² vallomásának a Be. 296. § (1) bekezdése a.) pontjára alapozottan történt felolvasására törvényesen került sor, hiszen a szakértő² véleményében határozottan állást foglalt, hogy a sértett tanúként történő kihallgatására súlyos fokú halláskárosodása, szellemi leromlása miatt alkalmatlan, a kérdésekre válasz egyáltalán nem várható, érdemi kontaktusba nem vonható.

Az elsőfokú bíróság a BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 986/2009. bü. számú irat 27-29. oldalán található rendőri jelentésből tanú¹ és a vádlott vallomását, valamint a BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányságon 420/2010. bü. számú irat 13-17. oldalán található rendőri jelentésből a tanú² nyilatkozatát a bizonyítékok között értékelte és figyelembe vette a tényállás megállapításánál (elsőfokú ítélet 4. oldal harmadik és hetedik bekezdés, 6. oldal első bekezdés) annak ellenére, hogy a Be. 168. § (1) bekezdés értelmében a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról jelentés nem készíthető.

Emellett tanú² esetében - aki a vádlott élettársa -, a nyomozás során a Be. 82. § (1) bekezdés a.) pont alapján a vallomástételét megtagadta, a bírósági szakban kihallgatására nem is került sor, így a rendőri jelentésbe foglalt vallomásának felhasználása a mentességi jog megkerülését is eredményezte.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 78. § (4) bekezdés III. fordulata alapján tanú¹, a vádlott és tanú² rendőri jelentésbe foglalt vallomásait a bizonyítékok köréből kirekesztette.

A rendelkezésre álló, az elsőfokú bíróság által is értékelt egyéb, törvényes módon beszerzett bizonyítékok alapján és a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként a tényállás hiánytalanul és kétséget kizáró módon megállapítható volt, így ez a relatív eljárási szabálysértés az ítélet Be. 375. § (1) bekezdés szerinti hatályon kívül helyezéséhez nem vezethetett.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés a.) pont és b.) pont II. fordulata alapján részben megalapozatlan, mert a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények és a tényállás felderítetlen és hiányos.

A megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma és a felvett bizonyítás alapján történt helyesbítéssel és kiegészítéssel orvosolta.

Az ítélet **2. oldal hatodik bekezdését** kiegészíti azzal, hogy a vádlott bal oldali bénulást okozó stroke, szívinfarktus, kezeletlen magasvérnyomás, bal oldali kisagyi ischémias sérülés, agyi infarktus és jobb oldali petyhüdt bénulás betegségekkel állt kezelés alatt. Az alkoholfogyasztás és a testi betegségek következményeként nála szellemi hanyatlás és az alkoholfogyasztás következményeként paranoid (gyanakvó) személyiségváltozás alakult ki.

A vádlott testi állapota miatt állandó gyógyszeres kezelést és egészségügyi felügyeletet igényel, állapotrosszabbodása esetén kórházi kezelése válhat szükségessé. Betegségei együttesen közepes mértékben súlyosbítják a szabadságvesztés elviselését (igazságügyi szakértői vélemény másodfokú iratok 30. szám alatt).

A tényállást a **3. oldal második bekezdésében** pontosítja azzal, hogy a szaruhártya maródásos sérülésének reális veszélye fennállt, mely maradandó fogyatékoságot eredményezhet (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 986/2009. bü. számú nyomozati irat 83. oldal igazságügyi orvos-szakértői vélemény).

A 3. oldal harmadik bekezdését kiegészíti azzal, hogy középest meghaladó erővel orrba rúgta, majd a házba bement (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 420/2010. bü. számú nyomozati irat 155. oldal igazságügyi orvos-szakértői vélemény, 109. oldal sértett 2 vallomása)

A 3. oldal negyedik bekezdését

- kiegészíti azzal, hogy „Ezt követően 10-15 perc elteltével a vádlott ismét kiment az udvarra és ugyanazon okból tovább szidalmazta a sértett2-et, majd a már korábban, ismeretlen helyről magához vett 75 cm” (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 420/2010. bü. számú nyomozati irat 109. oldal sértett2 vallomása)

- pontosítja azzal, hogy az első ütés középest meghaladó, míg a második középest lényegesen meghaladó erejű volt (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 420/2010. bü. számú nyomozati irat 157. oldal igazságügyi orvos-szakértői vélemény)

- kiegészíti továbbá azzal, hogy a vádlott a csákányt két kézzel fogta és annak élével ütött (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 420/2010. bü. számú nyomozati irat 157. oldal igazságügyi orvos-szakértői vélemény, 109. oldal sértett2 vallomása).

A **3. oldal ötödik bekezdést** kiegészíti az „erő nagyságára” utalással és a nyaki ütőér közelében meghatározással (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 420/2010. bü. számú nyomozati irat 161. oldal igazságügyi orvos-szakértői vélemény).

A **3. oldal ötödik bekezdés után** az alábbi új bekezdést illeszti: „a vádlott a cselekmény és a vizsgálat idején nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben és tudatzavarban, a szellemi leépülés és személyiségzavar kialakulása megállapítható, azonban ez nem tette képtelenné és nem korlátozta abban, hogy a cselekménye következményeit felismerje és ezen felismerésnek megfelelően cselekedjen” (igazságügyi szakértői vélemény másodfokú iratok 30. szám alatt).

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

----- 0 -----

Az ítélet indokolása a Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont alapján a szükséges részletességgel tartalmazza a bizonyítékok számbavételét. Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően, egyenként és összességében értékelte, tényből tényre is helyesen következtetett. A bizonyítékok értékelése körében részletes indokát adta annak, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, a vádlott tagadásból álló védekezését miért vetette el és mi alapján találta bizonyítottnak a cselekmények elkövetését.

A **tényállás 1. pontja** esetében a vádlott tagadásával szemben az elsőfokú bíróság törvényesen fogadta el a sértett1-t és tanú3 tanú vallomását, valamint az azt alátámasztó igazságügyi orvos-szakértői véleményt.

A sértett1 és a tanú nyomozati és tárgyalási vallomásában határozottan és következetesen állította, hogy a vádlott volt, aki a nála lévő műanyag flakonban található maró folyadékkal leöntötte sértett1-t.

Az igazságügyi vegyész-szakértő véleménye szerint pedig a sértettől lefoglalt pólón lévő anyagmaradvány egyezőséget mutat a vádlottól lefoglalt, műanyag flakonban talált folyadékkal, amely nátrium-hypoklorit (BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság 986/2009. bü. számú nyomozati irat 63. oldal igazságügyi vegyész-szakértői vélemény).

Az igazságügyi orvos-szakértő pedig a sérülés helyét, módját illetően nem vonta kétségbe az OMSZ észlelési lapján rögzítetteket azzal, hogy ha a sértett a hipót a szemgolyó felületéről bő vízzel nem mossa le, maradandó fogyatékoság is - a szaruhártya maródásos sérülése folytán - bekövetkezhett volna.

A **tényállás 2. pontjabeli** eseménynél a bíróság a vádlott tagadó vallomását elvetette és a tényállást a sértett2 nyilatkozatára és azt az megerősítő, természettudományos alapokon nyugvó igazságügyi orvos-szakértői véleményre alapította.

A sértett nyomozati kihallgatása során elmondta, hogy a vádlott azért kezdett vele veszekedni, mert állítása szerint reggel óta nem csinált semmit. Ekkor megrúgta az orrán, majd bement a házba. 10-15 perc múlva visszajött hozzá és megint elkezdte mondani neki, hogy nem csinál semmit. Akkor már a kezében volt a csákány és két kézzel fogva, az élével, kétszer megütötte. Egyszer a fülét érte az ütés, egyszer a nyakát. Ezek után bement a házba.

A sértett fenti vallomását az igazságügyi orvos-szakértő véleménye és a tárgyaláson tett nyilatkozata teljes egészében alátámasztotta. A sértett² sérüléseit összesen három, külön erőbehatás okozta. Az orrcsonttörés rúgástól, a bal fül és a nyak bal oldali sebzése pedig az eljárás során lefoglalt fokos vágó élével történő két rendbeli ütéstől keletkezhetett. Az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvos-szakértői véleményt az ítélet 6-7. oldalán részletesen elemezte, az iratszerű és az ebből levont következtetés is törvényes.

Az igazságügyi orvos-szakértő cáfolta a vádlotti védekezést azzal a megállapítással, hogy a sérülések közel azonos időben keletkeztek, nem jóval korábbi időpontban (elsőfokú iratok 17. számú jegyzőkönyv 5. oldal).

A fentiekén túl a sértett határozottan állította, hogy a vádlott a nála lévő csákánnyal ütötte meg. Az elkövetés eszköze a helyszínen lefoglalásra is került, az igazságügyi orvos-szakértő nyilatkozata szerint lehetett az az elkövetés eszköze, azon vérszenyveződés is volt. Ilyen körülménye között pedig a DNS vizsgálat elvégzése szükségtelen, az eljárás elhúzódását eredményezte volna.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként feltárt bizonyítékoknak a logika és ésszerűség szabályainak megfelelő értékelésével jutott arra az álláspontra, hogy kétséget kizáró módon bizonyított, hogy a vádlott elkövette a terhére rótt bűncselekményeket.

A vádlott és védője felmentésre irányuló fellebbezése - új bizonyíték hiányában - az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének a kritikái, melyek a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését, és a vádlott tagadásból álló védekezésének elfogadását célozták. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség folytán - ez a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

----- O -----

Az ítélet tábla az új Büntető törvénykönyv, a 2012. évi C. törvény 2013. július 1. napján - a cselekmény elkövetése, illetve nem jogerős elbírálása és az ügy másodfokon történő jogerős befejezése között - történt hatálybalépésére tekintettel vizsgálta, hogy a vádlottra nézve az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást.

A cselekmény elkövetésének időpontjában hatályban lévő 1978. évi IV. tv., illetve az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. tv. 2. § szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha azonban a

cselekmény az elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni.

A másodfokú eljárásban a vádlott terhén megállapított bűncselekmények minősítése az 1978. évi IV. törvényben [170. § (1) és (4) bekezdés, illetve 166. § (1) bekezdés], valamint a 2012. évi C. törvényben [164. § (1), (3) és (6) bekezdés d.) pont, illetve 160. § (1) bekezdés] azonos. A cselekmények büntetési tételkeretét is egyező módon határozta meg a jogalkotó mindkét törvényben, a maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg az emberölés esetében öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés szabható ki.

A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. tv. a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét akként szabályozza, hogy az automatikusan a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához igazodik. A terhelt fegyházban végrehajtandó büntetés esetén legalább 4/5 rész, börtönben végrehajtandó büntetés esetén legalább 3/4 rész, illetve fogházban végrehajtandó büntetés esetén legalább 2/3 rész kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra [1978. évi IV. tv. 47. § (2) bekezdés].

Ezzel szemben a 2012. évi C. törvényben a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja nem a végrehajtási fokozathoz, hanem az elkövető előéletéhez igazodik, ezáltal a büntetés kiszabása során értékelendő. Ennek magyarázatát a törvény indokolása akként foglalja össze, hogy „azok az elkövetők, akik még korábban nem követtek el vagy csak viszonylag régebben követtek el olyan bűncselekményt, amely miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték őket, nagy valószínűséggel könnyebben és hamarabb visszailleszkednek a társadalomba és törvénytisztelő életmódot folytatnak, ha korábban feltételes szabadságra kerülhetnek. Feltételezhető, hogy az ő vonatkozásukban a feltételes szabadság is eredményesen telik el.” A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja főszabályként a büntetés 2/3 részének, visszaeső esetén 3/4 részének kitöltését követő nap [2012. évi C. tv. 38. § (2) bekezdés].

A fenti rendelkezéseket összevetve a vádlott az 1978. évi IV. tv. 47. § (2) bekezdés II. fordulata alapján a büntetése háromnegyed részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra, míg a 2012. évi C. tv. 38. § (2) bekezdés a.) pont értelmében annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon nyílik meg. Az ítélőtábla álláspontja szerint erre tekintettel az új büntetőtörvény a cselekmény kedvezőbb elbírálását eredményezi, ezért a vádlottal szemben a 2012. évi C. tv. szabályait alkalmazta.

----- o -----

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban az ítélőtábla a tényállás 2. pontjánál a minősítés tekintetében a törvénytől eltérő álláspontra helyezkedett.

A **tényállás 1. pontja** esetében a vádlott magatartását az elsőfokú bíróság az anyagi jogi szabályoknak megfelelően minősítette. Az ítélet 8. oldal harmadik bekezdésében a jogi indokolást az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a vádlott testi sérülés okozására irányuló szándékkal locsolta le a sértettet a maró folyadékkal, tudata átfogta a maradandó fogyatékossgot okozó sérülés keletkezésének lehetőségét, ebbe belenyugodott. Rajta kívül álló ok, a sértett elhárító magatartása folytán maradt el a súlyosabb eredmény.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság a jelenleg hatályos büntetőtörvényt alkalmazta, megállapította, hogy a vádlott e cselekménye a 2012. évi C. törvény 164. § (1), (3) és (6) bekezdés d.) pont szerint minősül.

A **tényállás 2. pontjában** foglalt magatartást azonban tévesen minősítette a törvényszék 2 rb élet és testi épség elleni bűncselekménynek.

A vádlott a sértett bántalmazását ugyan egy alkalommal rövid időre megszakította, de az indulat folyamatosan dolgozott benne, amíg a sértettet bántalmazta.

Az irányadó tényállásból megállapítható, hogy az elkövetés konkrét indítéka, motívuma, az elhatározást kialakító körülmények a két esetben nem tértek el egymástól.

Az elkövetett cselekmény több bántalmazási mozzanatból álló, de időben és helyileg folyamatosan megvalósított magatartás. A terhelt szándéka eredetileg, a cselekmény legelején, amikor orrba rúgta a sértettet, még testi sérülés okozására irányult, azonban ezt követően a bántalmazással a vádlott nem hagyott fel, sőt az eldurvult, egy élet kioltására alkalmas eszközzel tovább ütötte a sértettet, mely ütések ereje meghaladta az első bántalmazását.

Az igazságügyi orvos-szakértői vélemény is tartalmazza, hogy a vádlott e cselekmény idején önhibából előidézett, nyugtató és alkohol bódító hatása következményeként tudatzavart állapotban állt, az irányadó tényállás is iratszerűen tartalmazza az ittas állapotban történt elkövetés tényét.

Az ittas vagy bódult állapotban elkövetett bűncselekményekért való felelősségről szóló III. számú Büntető Elvi Döntés értelmében az alanyi oldalnak csupán az önhibából eredő leittasodás, nem pedig az ittas állapotban elkövetett bűncselekmény konkrét tényállása vonatkozásában van jelentősége. Azt kell tehát vizsgálni, hogy a terheltnek a tudatzavart előidéző leittasodása önhibából eredt-e. Ez jelen ügyben kétséget kizáró módon megállapítható.

Az önhibából ittas állapotba kerülő, és bűncselekmény tényállását megvalósító cselekményt elkövető személyt olyannak kell tekinteni, mintha annak beszámítási képessége teljes lenne; következésképpen e törvényi rendelkezés folytán az ittas állapotban való elkövetés a cselekmény minősítésén mit sem változtat, azt nem érinti.

A bíróságnak a minősítés körében azt kell vizsgálnia, hogy a bűncselekmény elkövetési körülményeinek elemzése alapján miként lenne az minősítendő az alanyi oldal teljessége esetén. Ezt pedig csak a cselekmény tárgyi oldalának beható

vizsgálata alapján lehet elbírálni, az elkövetett cselekmény tárgyi elemeit teljes részletességgel és alapossággal kell megállapítani.

A tárgyi tényezők körében a bántalmazás módja, a használt eszköz, a sértett életfontosságú testtájékok, az alkalmazott erő egyértelműen arra utal, hogy a vádlott bár nem kívánta, de a tudatában fel kellett hogy merüljön az, hogy a sértett a bántalmazásba bele is halhat. Ezen eredmény-lehetőséghez érzelmileg közömbösen viszonyulva, ebbe belenyugodva hajtotta végre cselekményét.

Így magatartása egységesen a 2012. évi C. tv. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő 1 rb. emberölés büntette 10. § (1) bekezdés szerinti kísérlete.

----- o -----

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

A minősítés változására tekintettel a másodfokú bíróság a büntetéskiszabási körülmények közül mellőzi a többszörös bűnhalmazatot, ugyanis két bűncselekmény esetén a bűnhalmazatnak a büntetési tételkeret felső határát emelő hatása van - 2012. évi C. tv. 81. § (3) bekezdés -, ezért súlyosító körülményként történő értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény III/6. pontja).

További enyhítő körülmény az emberölés eshetőleges szándékkal történő elkövetése (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény II/10. pont), viszont a vádlott terhére kell értékelni, hogy az emberölést önhibájából eredő ittas állapotban követte el, és ennek az állapotnak szerepe volt a bűncselekmény elkövetésében (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény II/7. pont)

Különös nyomatékka szükséges figyelembe venni a vádlott megromlott egészségi állapotát, szellemi hanyatlását és személyiségváltozását, valamint azt, hogy betegségei együttesen közepes mértékben súlyosbítják a szabadságvesztés elviselését.

A megváltozott büntetéskiszabási körülményekre tekintettel a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott, a 2012. évi C. tv. 37. § (2) bekezdés a.) pontja alapján börtön fokozatú szabadságvesztés eltűzött, a másodfokú bíróság annak tartamát 2012. évi C. tv. 82. § (2) bekezdés b.) pontjában foglalt enyhítő szakasz alkalmazásával 4 évre enyhítette.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékéből kiindulva ez nem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának [Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény].

Az ítélőtábla a 2012. évi C. tv. 38. § (1) és (2) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, amely a vádlott esetében a büntetés kétharmad részének letöltését követő nap.

A közügyektől eltiltás tartamát - igazodva a szabadságvesztés büntetés mértékéhez - 4 évre enyhítette, annak kiszabására vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. tv. 61. § (1) bekezdés és 62. § (1) bekezdésen alapul.

Az ítélet rendelkező részében a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 6.B.XXI.1275/2007/2. számú határozatával kiszabott 5 hónapi börtönbüntetés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezést annyiban pontosította, hogy a büntetés kiszabására végzésben került sor.

Az elsőfokú bíróság a bűnjelekről helyesen rendelkezett, elmulasztotta azonban megjelölni, hogy a lefoglalt 1 db. flakont a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala milyen számon kezeli, ezt pótolta az ítélőtábla.

Az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség összegének meghatározásakor számítási hibát vétett, ez indokolta a vádlottat terhelő bűnügyi költségösszegezésének pontosítását.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla - a Be. 363. § (2) bekezdés b.) pont alapján tárgyaláson eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helyben hagyta.

A vádlott által az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a 2012. évi C. tv. 92. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Tekintettel arra, hogy a vádlott és védője fellebbezése enyhítésre irányulóan eredményre vezetett, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2013. év október hó 4. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Sárecz Szabina Martina sk.

Dr. Halász Irén sk.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Bíróság 27.B.1603/2010/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.320/2011/31. számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2013. év október hó 4. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év október hó 4. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Moncz Tímea
tisztviselő